УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 pokib
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 154. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1969 No. 154. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 22 серпня 1969 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ЧУНГ ГІ ПАРК прибув літаком до Сан Франсіско для дводенних розмов із президентом Ніксоном. ЗСА пов'язані з вільною Кореєю різними оборонними зобов'язаннями, і тому президент Ніксон має складну проблему, в зв'язку з його бажанням відтягати американські збройні сили з Азії. Президент Парк бажає докладніше познайомитися з новими напрямними американської політики в Азії.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА ВІЛЛІЯМ РОДЖЕРС, згадуючи про першу річницю нападу на Чехо - Словаччину, сказав, що та річниця є „прикрою осторогою", що провадити переговори про мир із Совєтським Союзом не буде легкою справою. Американський народ, сказав він на пресовій конференції в Державному Департаменті, цілковито переконаний, що напад СССР та його союзників на ЧССР минулого року був „глибокою трагедією" не лише для Чехо - Словаччини, а й для всіх, хто вірить у мир, справедливість і безпеку. Державний секретар підкреслив, що всі нації — великі, чи малі — мають повне право захищати свої інтереси і мати власні аспірації. Він зазначив також, що СССР робить дуже мало для закінчення боротьби у В'єтнамі й Ляосі.

СЕНАТОРИ Джан К. Стенніс, демократ з Міссісіппі, голова сенатської комісії для збройних сил і Стюарт Саймінгтон з Мізурі, член цієї ж комісії, одержали можливість від Пентаґону переглянути в його бюрах копію секретного військового договору, підписаного в 1965 році між ЗСА і Сіямом. Секретар оборони не дав своєї згоди на те, щоб текст цього договору передавати з Пентаґону до Сенату на розгляд названої комісії.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО ІНВЕСТИҐАЦІЇ — Еф-Бі-Ай — подало до відома, що згідно з його інформаціями віцепрезидент американської робітничої юнії Міжнародної Асоціяції Вантажників Антоні М. Скотто, який відіграє видатну ролю в справах нюйоркської політики, є одним з провідників підпільної мафії в ЗСА. Інформації про приналежність Скотто до мафії були в посіданні Еф-Бі-Ай уже три роки, але їх передано до публічного відома щойно тепер, після того, як генеральний прокуратор ЗСА Джан Н. Мічелл сповістив про це сенатську підкомісію в справі організованої злочинности.

Д-Р ЕНДРЮ В. КОРДІЄР, дотеперішній діючий президент Колумбійського Університету в Ню Йорку, погодився — під тиском тростистів, професури і студентства цього університету стати його постійним президентом. Дав він свою згоду тільки на один рік, поки не зможе бути обраний новий президент. Д-р Кордієр є 15-им президентом Колумбійського Університету з черги.

ПІД БУДИНКОМ БІБЛІОТЕКИ ВАЙДЕНЕРА в Гарвардському Університеті знайдено непритомного 20-річного громадянина з Бостону і поруч нього в рюкзаку Біблію Ґутенберґа, що її він вкрав з названої бібліотеки і, виносячи її, впав із вікна 50 стіп над землею. Біблія Ґутенберґа, дуже цінна й рідка книга, була надрукована в 1450-их роках у Німеччині Йоганом Ґутенберґом, винахідником друку. Примірник Гарвардської Бібліотеки був оправлений у двох томах. Кожен із цих двох томів важить 15 фунтів.

У СВІТІ

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ВІДКИНУЛА ПРОХАННЯ ПІВНІЧНОЇ ІРЛЯНДІЇ, щоб ОН втрутились у справи Північної Ірляндії. Представник англійської делеґації лорд Карадон заявив, що це суто „внутрішня місцева справа".

ПЕНТАҐОН ПОВІДОМИВ ПРО ВЕЛИКІ МОРСЬКІ СИЛИ СССР, які перебувають тепер у різних морях світу. В той час, як Конґрес виявляє бажання скоротити великі видатки на розбудову американської фльоти, Совєтський Союз розбудовує її, надводну й підводну, з особливою наполегливістю, очевидно, бажаючи контролювати моря. Представник Пентаґону повідомив, що тепер поза водами СССР перебувають 125 совєтських воєнних кораблів: у Середземному морі, в Атлянтику і на Тихому океані. Ті 125 кораблів становлять приблизно десяту частину всієї активної фльоти СССР. Кількість совєтських кораблів у Середземному морі вже перевищила кількість американських, хоча не все полягає тільки в кількісному складі.

В УРЯДІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛЯНДІЇ ВИНИКЛИ НЕПОРОЗУМІННЯ у зв'язку з тим, що Англія прислала до Північної Ірляндії свої спеціяльні поліційні війська. Католики вважають, що ті англійські війська є по стороні протестантів, які є більш заможними і впливовими. Представник уряду Північної Ірляндії заявив, що „абсолютно ніхто не втручається у справи нашої країни".

МОСКОВСЬКА „ЛІТЕРАТУРНАЯ ГАЗЕТА" ОБВИНУВАТИЛА ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ, що він зробив уже 12 „порушень кордону" у тому районі, де недавно відбулись кровопролитні бої між двома комуністичними країнами. Однак, совєтська газета не вказала, чи й тоді була стрілянина, і не подала докладно, в яких саме провокаціях вона обвинувачує китайського сусіда. У газеті згадано, що під час останнього бою між совєтськими й китайськими вояками один китаєць хотів втікати, але його застрілив китайський офіцер. Найновіший бій між Москвою і Пейпінґом відбувся на прикордонні між так зв. республікою Казахстаном і китайською провінцією Сінкіянґом. По обох боках кордону сконцентровані совєтські й китайські війська, а в глибині цих територій є в обох країнах виробні ядерної зброї.

ВЕРХОВНИЙ СОВЄТ СССР ПОРЕКОМЕНДУВАВ ПРЕЗИДІЇ ЦК комуністичної партії підписати договір про непоширення ядерної зброї, себто його ратифікувати. Той договір був підписаний минулого року з ЗСА та іншими країнами, але дотепер його ратифікували тільки 19 країн. Червоного Китаю, який розпоряджається атомовою зброєю, не було запрошено до підпису. Щоб той договір дійсно набрав сили, його мають ратифікувати щонайменше 40 держав.

АЛЕКСАНДЕР ДУБЧЕК ВИСТУПИВ В РАДІЮ у ПРАЗІ і заперечив зміст розмови між ним і представником журналу „Лук". Він сказав, що не давав згоди на публікацію інтерв'ю, та що американська журналістка подала там твердження, яких Дубчек не робив. Зокрема заперечив, що його змагання за дальше проведення реформ коштувало йому втрати посту партійного провідника в ЧССР. У записаній тут радіопромові А. Дубчек сказав, що те інтерв'ю „перекручене". Повідомлення про це інтев'ю було надруковане в „Ню Йорк Таймсі" 15 липня ц. р.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН І НАЙМЕНОВАНІ НИМ АМБАСАДОРИ ЗСА

В літньому Білому Домі в Сан Клементе у Каліфорнії відбулася зустріч президента Ричарда Ніксона з новопризначеними амбасадорами З'єднаних Стейтів Америки до різних країн світу. На фото (зліва): Тейлор Ґ. Белчер — амбасадор до Перу, Леонард К. Мікер — амбасадор до Румунії, Волтер Р. Райс — амбасадор до Австралії, президент Ніксон, Ейлін Р. Донован — амбасадорка до Барбадосу, Лутер І. Ріплоґл — амбасадор до Ісляндії та Адольф Ф. Шмідт — амбасадор до Канади.

АМЕРИКА ЗМЕНШУЄ ЗБРОЙНІ СИЛИ І ВИДАТКИ

Вашинґтон. — Секретар оборони Мелвін Л. Лерд повідомив на пресовій конференції в четвер, 21-го серпня, що він доручив зменшити збройні сили ЗСА на 100,000 вояків, а оборонні видатки на дальших 1.5 більйона долярів, як перший крок до зменшення цих видатків на три більйони долярів до кінця червня 1970-го року. За причину цих редукцій він подав натиск Конґресу та економічні потреби країни і рівночасно признав, що разом з цим буде зменшена і оборонна готовість Америки. Проте, зменшення збройних сил і оборонних видатків не зменшить американської боєвої сили у В'єтнамі та інших азійських країнах, як Південна Корея чи Окінава, як також не зменшить цієї американської сили в Европі. Тим не менше скорочення не залишаться без від'ємних наслідків у загальній американській оборонній готовості. „Я постараюся запевнити, щоб ці обмеження мали можливо якнайменший імпакт на наше поготівля, але я хочу, щоб американський нарід знав, що буде невідхильне послаблення нашої військової постави в світі" — говорив секретар Лерд, виразно приписуючи Конґресові головну відповідальність за ці редукції.

ЗСА не відкличуть своїх військ із В'єтнаму без відкликання військ червоними

Париж. — Філіп С. Габіб, який виконує тепер обов'язки голови американської делеґації на переговорах у справі замирення у В'єтнамі, заявив у четвер, 21-го серпня, на 31-ій з черги пленарній сесії конференції, що З'єднані Стейти Америки і їх союзники не відкличуть своїх військ з В'єтнаму без рівночасного відклику з Південного В'єтнаму комуністичних північно - в'єтнамських військ. Комуністи не відповіли на цю вимогу. Рівночасно з В'єтнаму повідомляють, що в боях минулого тижня всі воюючі сторони мали найбільші втрати за останні два місяці. В боях згинуло 244 американських вояків, південні в'єтнамці втратили вбитими 477, а комуністичні втрати вбитими виносили 3,798 вояків.

Америка викинула кубинського дипломата за шпигунство

Вашинґтон. — Уряд З'єднаних Стейтів Америки зарядив „приспішений виїзд" одного члена кубинської місії до Об'єднаних Націй, який намагався заанґажувати одного кубинського втікача, щоб той довідався таємниці, що відносяться до „безпеки уряду Президента". Речник Державного Департаменту, 21-го серпня заявив, що в справу не була вмішана особиста чи фізична безпека Президента. „Вимога „приспішеного виїзду" відноситься до третього секретаря кубинської місії в Об'єднаних Націях, Лязаро Едді Еспіноса Бонет. З Державного Департаменту рівночасно повідомлено, що другий секретар тієї місії, Альберто Боза Гідальґо-Ґато, який перебуває тепер на Кубі не дістане вже дозволу на поворот. З повідомлення виходить, що також цей „дипломат" намагався завербувати кубинських втікачів, що вони постаралися про секретні інформації відносно американських військових інсталяцій.

Чехословацький уряд наказав замкнути бюро „Ню Йорк Таймс-у" у Празі

Прага. — Міністерство закордонних справ ЧССР викликало в четвер 21 серпня ц. р. празького кореспондента американського щоденника „Ню Йорк Таймс" Пола Гофманна і наказало йому замкнути діюче під його керівництвом бюро цього щоденника в Празі і йому самому доручило виїхати негайно до 48 годин із ЧССР. Приводом до закриття бюра і викинення Гофманна з Праги мала б бути вміщена у щоденнику „Ню Йорк Таймс" редакційна стаття з „неправильним насвітленням сучасної ситуації в ЧССР" й із „скандальними" атаками на провідних політичних діячів ЧССР. Гофман — це вже другий кореспондент „Ню Йорк Таймс-у", викинений з Чехо-Словаччини протягом одного року. 16 грудня 1968 року був викинений звідти кореспондент Тед Шулц.

ІНДИВІДУАЛЬНА ВИСТАВКА ЮРІЯ СОЛОВІЯ

Ню Йорк. — Як уже повідомлялось, 3-го вересня в приміщенні Відділу Нюйоркської Публічної Бібліотеки, при „Гадзон Парк Бранч" ч. 10 на 7-ій евню на Манґеттені, відбудеться о год. 6-ій вечора відкриття виставки образів відомого українського мистця-модерніста Юрія Соловія. Будуть виставлені 40 творів. Виставка триватиме до 29 вересня включно.

В МІСТАХ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ ВІДБУЛИСЯ МАСОВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ СОВЄТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Прага. — Прага, Братислава, Брно та інші міста Чехо-Словаччини були в четвер 21 серпня, в першу річницю проведеної під проводом Москви зрадницької інвазії на цю країну, тереном масових демонстрацій проти інвазії і посередньо також проти політики сучасного комуністичного режиму в ЧССР, який намагається цю інвазію виправдати. У Празі, не зважаючи на масово сконсиґновані поліцію, військо й партійну міліцію, багатотисячні маси народу вийшли на площі й вулиці, висловлюючи свій протест зібраннями і походами. Уся протестна акція почалася, згідно із закликами підпільних летючок, в четвер о 12-ій годині вполудне хоровими вигуками і трубінням автових трубок. Тривала ця „серенада" яких 40 мінут, заки поліція й військові з'єднання рушили в атаку на зібраних на площі св. Вацлава, яких 50.000осіб і почали їх розганяти з допомогою слізного газу. Щойно пізно по полудні вдалося озброєним відділам поліції й війська очистити площу св. Вацлава від демонстрантів. Згідно з урядовим повідомленням під час цієї демонстрації і її розгону згинуло двоє осіб і багато було поранених. Понад 320 осіб арештовано. Крім масових зібрань на площах і вулицях, протестна акція виявилася в масовому бойкотуванні усіх засобів комунікації — автобусів, трамваїв тощо, як також некупуванням у крамницях і перерванням праці по бюрах і підприємствах. На самій площі св. Вацлава сотки молоді продовжували демонструвати вже й після розігнання демонстрації, входячи в сутички з поліцією і військом. Відбулися цього дня масові протестні демонстрації також у Брні, Ліберці і в Братиславі. Проти демонстрантів виступала тільки чеська поліція в супроводі військових з'єднань. Совєтських з'єднань і вояків ніде не було видно, мабуть, з таким розрахунком, щоб усе обурення і гнів населення звернути на сам чехословацький комуністичний режим. Учасники демонстрацій кричали: „Хай живе Дубчек", „Ганьба зрадникові Гусакові!", „Росіяни — додому!"

Мусульманська мечеть у Єрусалимі важко пошкоджена внаслідок підпалу

Єрусалим. — Виникла в четвер 21 серпня з невстановлених причин пожежа в мусулманський мечеті Аль Акса, яка є однією з найбільш шанованих святинь ісламського світу, важко пошкодила деякі частини мечеті й викликала глибоке обурення серед арабів Єрусалиму й поза ним в арабських країнах. Голова Єрусалимської Мусульманської Ради Гальмі Мухтасааб заявив з цього приводу, що пожежа була наслідком підпалу, але ж з ніяким виразним обвинуваченням проти Ізраїлю не виступив. Пожежа, яка може мати важкі комплікації, зокрема в ставлені і так ворожих до Ізраїлю арабів, викликала рішуче заперечення ізраїльського уряду, нібито він мав якийсь зв'язок із нею. Ізраїльський прем'єр пані Голда Меїр відвідала цього ж дня по полудні пошкоджену вогнем мечеть і висловила свій жаль і співчуття духовним провідникам мечеті. Виникла пожежа в мечеті декілька мінут після 7-ої години ранку, в той час, як у мечеті молилися сотки вірних.

На президента Індії обрано 75-літнього політичного діяча В. В. Ґірі

Ню Делі. — У президентських виборах, базованих на скомплікованій системі таємних голосувань виборчої колеґії, на президента Індії обрано колишнього провідника індійських робітничих спілок міністра праці 75-літнього В. В. Ґірі, кандидатуру якого підтримувала пані Індіра Ганді, що є тепер прем'єром індійського уряду. В. В. Ґірі був обраний 420.077 голосами проти 405.427, що їх одержав кандидат провідної в індійському конґресі партії Нілам Санджіва Редді, політичний противник теперішнього прем'єра — пані І. Ганді. Редді був донедавна спікером нижчої палати індійського парляменту і його вибір в політичних колах уважали запевниним. Вибори відбувалися під знаком боротьби між правим крилом конґресової індійської партії, що його визначають коротко „синдикатом" і лівим крилом цієї ж партії, репрезентантом якого є пані Ганді. Тривали вибори на президента цілих чотири дні і їх вислід проголошено в середу 20 серпня о год. 10-ій вечора. Провід Конґресової партії задумує повести дисциплінарні заходи проти пані Ганді й тих міністрів із її уряду, які всупереч настановам партії підтримували кандидатуру В. В. Ґірі на президента Індії.

У Вишгороді на Київщині арештовано голову делеґації робітників, яка їздила зі скаргою до Москви

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — За відомостями, одержаними з України, в місті Вишгород Києво-Святошинського району, що в його околиці, починаючи ще з 1960 року будується під керівництвом Кременчуцького ГЕС-будівництва — Київська ГЕС (Гідроелектростанція), відбулися в червні 1969 року протестні виступи робітників — мешканців Вишгородського селища Берізки й закінчились арештуванням голови висланої ними в Москву делеґації — предсідника домового комітету Берізок Івана Олександровича Грищука. Була вислана ця делеґація до Ради Міністрів СССР у Москві із скаргою на поганий стан тимчасових приміщень, покрівлі в яких „давним-давно протікають" і стіни „тріскають і розходяться" і в яких, не зважаючи на їх аварійний стан, мусять жити цілими роками робітники Київської ГЕС. В скарзі стверджувалося ще, що всі клопотання жителів селища Берізки в справі ремонту їхніх приміщень кінчалися тим, що Абрамов, заступник начальника будівництва Строкова виганяв людей із свого кабінету. Скаржилися також робітники на незаконне непрописування, невиплачування „командировочних" й різні махінації, що їх допускало місцеве керівництво при розподілі жител.

Негайно після виїзду делеґації із скаргою в Москву з Берізках почався приспішений ремонт жител, вулиць і доріг і туди з'їхалися, вперше за дев'ять років будівництва, керівники й головні інженери різних правлінь і почали вимагати на скликаному 10 червня ц. р. зібранні мешканців селища Берізки, щоб вони обрали новий домовий комітет і скинули давніший під проводом І. О. Грищука. Збори були бурхливі, мешканці Берізок обирати новий домком не погодилися і вимогли, щоб на день 13 червня ц. р. скликати спільне зібрання всіх робітничих селищ Вишгороду і включити в його порядок дня звідомлення очолюваної Грищуком делеґації, яка до тієї дати мала вже повернутися з Москви. Погодився на це і прибулий спеціяльно на зібрання полковник Лавренчук, замісник начальника обласного правління МВС та представник обкому партії, запевняючи, що всі „недоліки будуть усунені". Вимагане мешканцями Берізок спільне зібрання відбулося, але на ньому нікому із скаржників не дали слова і коли присутні вимагали звіту делеґації і Грищука, полк. Лавренчук кинув на залю відділ офіцерів міліції, щоб арештувати членів делеґації.Присутні своєю поставою оборонили делеґацію, але ж, коли почав промовляти, покликаючись на Конституцію, її голова І. О. Грищук, йому перешкодили говорити і зібраних вигнали на вулицю.

Після розгону зібрання, через який час — 24 червня ц. р. в газеті „Вечірний Київ" надруковано погромницький фейлетон проти І. О. Грищука, як людини „підбитої фальшом", „демагога" і з „трухлявою мораллю" і через день його ж арештовано. Жителі селища Берізки були примушені вислати нову делеґацію уже з листом до ЦК КПСС у Москву із з'ясуванням справи й одночасним проханням взяти делеґацію під охорону і прислати у Вишгород своїх представників для розгляду скарг. Текст згаданого листа із докладним висвітленням усіх подій розповсюджується у відписах на Київщині й український його переклад буде друкований у журналі „Сучасність".

Два літаки прочан виїде зі Стемфордської дієцезії до Риму на посвячення Собору св. Софії

Ню Йорк. — Згідно з дотеперішніми зголошеннями, організатори паломництва до Риму на торжественне посвячення новозбудованого храму св. Софії сподіються, що зі Стемфордської дієцезії виїде на це торжество два винаймлені літаки з прочанами. Прощу до Риму організує в цій дієцезії з уповноваження Владики Йосифа Шмондюка о. Богдан Смик у порозумінні та при тісній співпраці з уповноваженим у цій справі представником Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, його скарбником дир. Ярос. Пастушенком та іншими установами і організаціями. Додатково інформують, що всі ті прочани, які не є американськими громадянами, але бажали б взяти участь у поїздці до Люрду, повинні подбати, крім італійської візи, також про французьку візу. Дальше інформують, що виїзд з Риму до Фльоренції відбудеться не в четвер після посвячення храму св. Софії — як це раніше подано — а вже у вівторок, 30-го вересня. Поїздка в обі сторони до Фльоренції коштує дев'ять долярів, що не включує нічліґу і прохарчування. Також подається до відома, що в другому літаку є ще декілька незайнятих місць і охочі можуть з них скористати, зголошуючись негайно до дир. Ярослава Пастушенка до „Арки" в Ню Йорку — телефон: (212) OR 3-3550, або на домашній телефон: (212) OR 3-6457.

Видано працю д-ра М. Марунчака про українців в Румунії, Чехо-Словаччині, Польщі, Юґославії

Вінніпеґ. — Тут появилася праця д-ра Михайла Марунчака, в якій зроблено огляд культурних здобутків українства в так званих соціялістичних країнах. У праці п. н. „Українці в Румунії, Чехо - Словаччині, Пальщі Юґославії" зроблено підсумки політики польського румун., чехо-слов. та юґославського урядів у відношенні до української мови, шкільництва, друкованого слова тощо. Відмічено теж осяги і труднощі в культурно - видавничій ділянці, зокрема на відтинку письменства та на полі українстики. В дослідженні циферно та документально доказано, як по мачушиному трактує Київ культурні проблеми своїх земляків в Румунії, Чехо-Словаччині, Польщі та Юґославії.

Праця дає основні відомості про українців в названих країнах, які змагаються за індивідуальне та спільнотне культурне „я". З публікації чітко випливає, які є великі прагнення вдержувати культурний зв'язок з материком та українськими спільнотами в діяспорі.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Три справи

З офіційним проголошенням Десятого Конгресу Американських Українців, що має відбутися в Ню Йорку в готелі „Коммодор" у днях від 24 до 26-го жовтня цього року, виразно зарисовуються три головні справи, що їм цей Конгрес повинен віддати найбільше уваги. Згадаймо про них коротко, щоб над ними заздалегідь могли застановитись усі ті, що братимуть участь у Конгресі.

Україна, український нарід та його доля завжди були і повинні залишатися в центрі уваги таких наших зібрань і нарад, як ними є Конгреси Американських Українців. Ми переконані, бо того вчить нас історичний досвід, що тривкий мир можливий тільки з волею і справедливістю для всіх. У найкращому інтересі того миру, отже в найкращому інтересі Америки, ми повинні вчинити все можливе, щоб Україна стала вільною і мала свою „владу народу, через нарід і для народу". Чим краще і правильніше ми знатимемо кожночасні відносини в поневоленій Батьківщині, тим успішніше зможемо допомагати нашому народові в його змаганнях до волі і незалежности. Наш Конгрес є найбільш відповідним форумом, щоб ці справи обмірковувати і вирішувати.

Ми, як етнічна група, не багато зможемо в тих справах, у справі допомоги українському народові в його змаганнях, зробити, якщо перебуватимемо в своїм замкненім етнічнім ґетті. Нам треба вийти на найширший американський форум, і це ми можемо досягнути тільки нашою найактивнішою участю в загальноамериканському суспільному житті, зокрема в політиці. Багато дечого в цьому відношенні вже зроблено і досягнено, але ще далеко не все. Ця справа повинна з черги привернути дбайливу увагу Конгресу, бо вона на неї заслуговує.

Очевидно, що наша праця і наші успіхи як в одній, так і в другій із згаданих справ залежить від нашої зорганізованости, що включає увесь широкий вахляр наших внутрішніх проблем, з організаційною структурою самого Українського Конгресового Комітету включно.

Це й є ті три головні справи, обміркування яких з відповідними висновками і рішеннями повинно бути змістом нашого Десятого Конгресу. Добре приготовані доповіді на ці теми на самому Конгресі, як і їх обговорювання на місцях перед Конгресом, причиняться до загального успіху нашого Десятого Конгресу, чого йому всі бажаємо.

Україна і ОН

Голова американської делегації в Об'єднаних Націях Чарлз Иост започаткував кампанію за реформу практикованої дотепер рівности голосів усіх держав-членів цієї організації. Проблема полягає в тому, що як великі держави, так і малі, мають на форумі Генеральної Асамблеї по одному голосові. Таким чином, група малих країн легко може переголосувати ті кілька великих країн, які є провідними у світі якщо не в політичному чи мілітарному, то в економічному аспекті. Ініціятори тієї реформи вважають, що реалізація ідеалістичного побажання рівности голосів всіх країн була б можливою, коли б наш світ не був розділений на світ свободи і світ диктатури-рабства. Досить Москві з її трьома голосами в ОН — з голосами СССР, УССР та БССР — і з її країнами-сателітами змобілізувати ще кільканадцять „невтралістів", і вона зможе забезпечити собі перемогу в кожному голосуванні. Абсурдність такої практики особливо увиразнюється з того факту, що З'єднані Стейти Америки мають в ОН лише один голос.

„Дейлі Нюз" з 21 серпня, що виходить у Ню Йорку, частково обвинувачує в цьому през. Рузвелта, який погодився на пропозицію Сталіна, щоб СССР мав три голоси в Генеральній Асамблеї ОН. Цей щоденник, відомий своїм позитивним наставленням до проблеми визволення поневолених націй, заперечує, щоб колоніяльна Україна і Білорусь мали право голосу на форумі ОН, бо вони є лише додатковими голосами для імперіялістичної Росії.

Немає сумніву, що Україні належаться в ОН рівноправні місце і голос. Очевидно, реформа потрібна, але тільки по тій лінії, щоб Україна в ОН не була підголоском Москви, але мала свій незалежний голос. Як уже інформовано, Державний Центр Української Народної Республіки звернувся в цій справі до генерального секретаря ОН У Танта. Реформаторські тенденції голови американської делеґації треба обов'язково використати для популяризації такої концепції.

Мих. Килимний

СТАРА МОСКОВСЬКА ОБЛУДА

Куритиба. — Наближення дня 21-го серпня викликало напругу і посилений рух між СССР та Чехо - Словаччиною. Цьому не перешкодив навіть „оксамитний сезон", тобто пора, коли московські комуністичні провідники відпочивають у своїх розкішних віллях. Впрост до Криму були викликані президент Чехо - Словаччини Людвік Свобода та перший секретар ЦК комуністичної партії тієї країни Ґустав Гусак. Їх там негайно прийняли й відбули з ними „повчальну" розмову генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв та голова Президії Верховного Совєту СССР Микола Підгорний. Голова Ради Міністрів СССР, Олексій Косиґін, перебував на відпочинку в Мадярщині.

Вислухавши накази кремлівських ватажків, Свобода й Гусак повернулися до Праги, де й взялися їх виконувати. Але це ще не все. Москва взяла Чехо - Словаччину, за висловом боксерів, „на подвійний удар". Коли Свободу й Гусака „парили" в Криму, в тих днях до самої Чехо - Словаччини приїхав начальник Політичного управління совєтської армії генерал Єпіщев, а слідом за ним і маршал Конєв. Ці теж мали роботи по самі вуха з огляду на наближення того ж таки дня — 21-го серпня.

Справа бо в тому, що 21-го серпня випадала перша річниця горезвісної окупації Чехо - Словаччини військами Варшавського пакту, здійсненої на вимогу і під керівництвом Москви. На той день патріоти Чехо - Словаччини запланували масові протимосковські виступи по всій країні, і аґенти КҐБ, яких повно в Празі і скрізь у ЧССР, звичайно, про це своєчасно довідались.

Вся офіційна преса й радіо ЧССР, на команду згори, заволали, що уряд дістав „спеціяльними каналами" незаперечні повідомлення про те, що „антисоціялістичні, антисовєтські сили та опортуністи і контрреволюціонери готують на кінець місяця нові провокації". Далі попереджалось, що „уряд зживе всіх належних заходів", щоб здушити очікувані демонстративні виступи.

Це — проголошення з одного боку, з чехословацьких урядових кіл після повернення з Криму Свободи й Гусака. А ось проголошення з іншого боку, від генерала-комісара Єпішева. Він рішуче попередив урядові кола в Празі, що прибув туди „для координації заходів" і для співпраці з Гусаком у справі втримання належного порядку. Совєтські війська стоять у повному бойовому поготівлі в Східній Німеччині, Польщі та Україні і на перший його наказ готові протягом одного дня перевести поновну окупацію Чехо - Словаччини, не спиняючись навіть перед пролиттям крови.

Це попередження Єпішева відразу дісталося до преси Бонну, Відня та Тірани, отже було проголошене не в дуже то таємний спосіб. Тут варто мати на увазі, що, крім зосереджених на кордонах ЧССР в Україні, Польщі та Східній Німеччині, в самій Чехо - Словаччині ще від першої окупації залишилося 80 тисяч совєтських солдатів та офіцерів.

Західні політичні спостерігачі дивуються, що всі ці потягнення Москви офіційно робиться в ім'я збереження єдности соціялістичних країн і навіть „захисту" Чехо - Словаччини „від ворожих зазіхань". А тими „ворогами, що зазіхають", тими „антисоціялістами", „антисовєтчиками", „правими опортуністами" та „контрреволюціонерами" є... 95% населення Чехо - Словаччини.

Для нас, українців, це не є ніякою дивовижею. Значно раніше від Чехо - Словаччини, ще задовго до проголошення „доктрини Брежнєва" Москва це саме робила в Україні. Український нарід завжди був і є проти Москви, проти комунізму, але Кремль з цим ніколи не рахувався. Масовим терором, штучним голодом, нищенням інтеліґенції та іншими дикунськими заходами він насаджував в Україні комунізм, змушував її підкоритися Москві. А в пропаґанді називалося це „батьківським піклуванням Сталіна долею України й українського народу".

Між іншим, ми, українці, коли в 1944-му році хвилево опинилися на теренах Чехо-Словаччини в характері втікачів, не раз говорили чехам та словакам про підступства Москви, про її звироднілу політику й практику в Україні, тим самим остерігаючи їх. Але вони тоді були засліплені Москвою, не хотіли нас навіть і слухати. І тепер, по 25-ти роках, почали здійснюватися тодішні наші осороги. Певно сьогодні чехи й словаки не раз пригадують розмови з українськими втікачами.

Брежнєв своєю „доктриною" не вніс нічого нового, він лише повторює Сталіна, хоч діє, бодай покищо, значно обережніше. Взагалі ж у Кремлі ще від часів Леніна звикли дивитися на нарід з погордою, а то й з презирством. Нарід, на погляд кремлівських можновладців, є безформною масою, яка сама не знає, чого хоче, не знає, що для неї буде краще. Мовляв, в інтересі народу робить усе комуністична партія, вона є єдиним і правдивим виразником та представником народу — робітничої кляси, колгоспного селянства і трудової інтеліґенції. У партії ж панує так званий „демократичний централізм", тобто нижчі її клітини в усьому слухаються вищих. ЦК комуністичної партії СССР є непомильним, Політбюро ще більш непомильним, а головний вождь (раніше Сталін, а тепер „колективне керівництво") зовсім непомильний.

А взяли все це Ленін, Сталін та Брежнєв з давньої московської історії. Ще за царя Івана III, коли Москва підкоряла Великий Новгород, коли московські опричники вирізували непокірних новгородців, цар Іван казав: „То все добре, то все робиться для добра самих новгородців, які не знають і не розуміють, що їм найбільш потрібне"...

Отже, хай буде 95% населення Чехо - Словаччини рішуче й уперто наставлене проти Москви разом з її комунізмом, це для кремлівських ватажків нічого не означає. Це й потверджується з усією переконливістю в зв'язку з першою річницею окупації Чехо - Словаччини.

— ● —

Не зважаючи на всі запобіжні заходи ген. Єпішева і московських коляборантів у чехословацькому уряді, 20 серпня по полудні і з ранку 21 серпня в Празі чеська молодь, численно підтримана старшими громадянами, збираючись демонстративно на вулицях, виявила свій протест проти брутальної совєтської окупації Чехо-Словаччини. При тому відбувся ряд гострих сутичок з поліцією і військом. — Ред.

К. Крупський

„НА СХОДІ БЕЗ ЗМІН"

(2)

Очевидно, така ситуація не сприяє приверненню сталінізму.

Стаття Анатоля Шуба про харчі і мешканеві умовини в СССР неначе переносить читача в похмуру дійсність.

Юрба покупців стоїть біля великої м'ясної крамниці на проспекті Калініна. Жіночий голос через гучномовець повторює: „Товариші! Курей уже нема! Повторюю ще раз, курей уже нема!" Але покупці не розходяться, сердиті і готові до ще одного протесту.

У крамниці для чужинців „Ґастроном" жінка із Заходу нарікає на те, що під неділю не може купити м'яса. „Але водки є доволі!" — відповідає їй продавець.

Це пригадує пам'ятні часи московської окупації Західньої України. В 1939 році совєтські вояки і урядовці порозхапували там усі товари, зовсім о ч и с т ивши крамниці від „капіталістичного барахла". Пізніше почало дещо появлятися. Наприклад, раз на полицях крамниць видніла тільки водка, другим разом — тільки цукор або парфуми, т. зв. „духи", ще іншим разом — тільки цукерки.

Від того часу проминуло 30 років, але населення Совєтського Союзу все ще не має подостатку навіть продуктів першої потреби, а про люксусові речі й мови не може бути. Чи чув хтось за протязі останніх двадцяти років, щоб в Америці чи Канаді хоч раз забракло харчів по крамницях?

Шуб пише, що і після майже п'ятьох років панування Брежнєва та Косиґіна совєтська економіка все ще в неймовірному безладді, а щодо мешканевої проблеми, то вона вже віддавна широко відома.

Згадати б тільки книжку „Джастіс ін Москав" („Судівництво в Москві"), опубліковану кілька років тому в А м е р и ц і. Автором її є Джордж Файбер, який закінчив правничий факультет в Гарварді, а після того студіював право в Москві. У цій своїй книжці Файбер твердить, що більшість судових процесів у Москві виникає на тлі мешканевому. В багатьох випадках розведений чоловік чи жінка приводять іншу жінку або чоловіка на своє мешкання, яке перегороджують коцами або якоюсь завісою і так живуть далі, бо іншого мешкання винайняти не можна. У зв'язку з тією тіснотою відбуваються жахливі сцени, що доводять до звірячих злочинів.

Анатоль Шуб пише, що після землетрусу у Скопле в Югославії 1963 р. Хрущов подарував для розбирання руїн два колосальні вежові крани, які викликали у людей подив. Через чотири роки землетрус навістив Ташкент, і Шуб мав нагоду бачити фільм, на якому показували, як звалища в тому місті осували при допомозі... військових танків, бо вежових кранів не знайшлося.

У 1968 р. в Тбілісі директор чайного заводу показував Шубові різні ґатунки чаю, але на конкретне питання, де в Москві можна купити такий чай, відповів, що то не для продажу, а для реклями. Директор хвалився тим, що його завод підвищив продукцію чаю з 50,000 тонн за царських часів на 65,000 тонн. Однак, Шуб пригадав йому, що за той час населення імперії подвоїлося, отже випиває воно тепер менше чаю, як випивало в 1913 році.

Таких прикладів, каже Шуб, турист може знайти багато. Йому показують осяги совєтської економіки, але ті осяги викликають глум у туриста. На ділі, поза імпортованими із Заходу товарами в Москві туристові нема чого купувати, бо в „країні соціялізму" і досі не спромоглися зробити порядного пальта.

На жаль, совєтський життьовий стандарт не є сміхом для людей, які мусять там жити. Мешканева тіснота доводить до численних абортів. „Бабушки" — колись безплатні опікуни дітей, вимирають, і коли немовля кричить вночі, то той плач захитує і так захитані нерви мешканців цілого будинку. Отож така ситуація знеохочує молоді пари мати дітей.

Совєтська економіка з огляду на удержування величезної армії та надмірної кількости аґентів таємної поліції неспроможна вийти з воєнного стану. Коли ж до цього додати кошти „допомоги" арабським та африканським країнам, Північному В'єтнамові і іншим країнам, де Москва сподівається спекти комуністичну печеню, тоді можемо уявити скрутне становище керманичів Совєтського Союзу.

В самому Совєтському Союзі у щораз більшій кількості шлють „добровольців" з молодих кадрів на Сибір для поспішного розбудування колосальних проєктів (електрівень, промислових підприємств і т. д.) в цілі забезпечити ті величезні простори проти Китаю. Це в свою чергу приводить до застою і занедбання економіки в Україні і Білорусі. Отже, розбудова імперії на Сибіру відбувається коштом підсовєтських народів.

Питання, до чого змагає Росія, пише Шуб, непокоїло кращі уми як самих росіян, так і чужинців від часів Пушкіна, Гоголя і де Кюстіна. Це питання непокоїть тепер ще більше. Країна, що своїм простором дорівнює шостій частині світу і є частиною Европи, духово не є Европою.

Брежнєв різними внутрішніми маневруваннями відсуває Косиґіна набік, однак і під його керівництвом Совєтський Союз зазнав багато невдач. Поразки на Близькому Сході, „втрата обличчя" в Чехо - Словаччині, провал економічних реформ, сповільнення в розвитку індустрії, нові труднощі з колгоспами, невдоволення серед молоді, розчленування світового комуністичного руху, виступ Китаю на міжнародну арену з протимосковським кличем „нові царі" і багато дечого іншого — все це свідчить про те, що на Сході вже на протязі 50 довгих років без змін. Ремарк, пишучи свою книжку „На західньому фронті без змін", мав на увазі воєнний час. Парафразуючи назву цієї книжки, маємо на увазі не 50, а кількасот років російського деспотизму і відсталости.

Нинішня криза в СССР є многогранною. Це криза не лише політична, дипломатична, економічна, культурна, це — криза провідництва.

Недавно мав я нагоду розмовляти зі студенткою, що кілька місяців поглиблювала своє знання російської мови в Московському університеті. Вона сказала, що атмосфера, в якій їй доводилося жити в Москві, доводила до того, що вона хотіла перервати курс. Повертаючись до Америки, вона відвідала Польщу, яка видалася їй зовсім іншим світом.

Моя донька, яка тепер подорожує по Европі з групою українських студентів, написала в листі про товаришку, що долучилася до їхньої групи після коротких відвідин Західньої України. Та дівчина, що не мала особистих упереджень до совєтської влади, розповідала з гірким розчаруванням про країну уродження її батьків: у Львові їй не вистачало української мови, і треба було мати перекладача на російську мову. В неї відібрали молитовник, що його вона думала залишити своїм кревнякам, які, між іншим, дуже хвалили її знання української мови.

Не важко догадатися, які враження винесла та дівчина, що, відвідавши кілька країн, ніде не бачила, щоб поліція відбирала у когось якусь книжку. Це робили й роблять тільки в Росії.

Усі згадані вище познаки вказують на те, що большевицько - російська імперія іде до нової революції.

З НАШИХ БУДНІВ

КОНТРАСТИ

Америка, кажуть, це країна контрастів, а наш український давнтавн у Ню Йорку, то ще й поготів... Інколи, проходячи Другою евню, здасться вам, що ви оглядаєте новий сюрреалістичний кінофільм Романа Полянського або якусь парадоксальну антидраму Беккета.

Пригадую, був колись на 8-ій вулиці один такий „Базар", у котрому за віконною шибою красувався „почет гетьманів України" — ґалерія портретів, виданих доволі кустарним способом ще на еміграції в Німеччині, — злинялих, надщерблених зубом часу. Для мене так і залишиться загадкою на все життя, як у цьому „почеті" українських гетьманів опинився портрет... польського маршалка Ридза-Сміґлого, що висів собі спокійно в гетьманському товаристві принаймні кілька років! Коли ж я поділився цим своїм спостереженням з одним патріотом, що мешкав на тій самій вулиці, він мені не повірив:

— Як же це так?.. Таж я щоденно три-чотири рази переходжу коло цього „Базару", знаю особисто його власницю, поштиву, старшу еміґрантку. Щоб я не запримітив того „Гриця" Сміґлого?.. Неможливе!

Патріот почвалав до хати, щоб принести фотоапарат, — хотів схопити цей „контраст" на плівку й вислати потім до якоїсь редакції, „щоб кінь з того сміявся". На жаль, було запізно: портрет небіжчика Ридза-Сміґлого зник із почету гетьманів України, а на його місці красувалась і сміялась на всі зубки, теж уже небіженька... Марлин Монро!

Коли ми вже, як то кажуть, при польських маршалках, то мені пригадався ще один такий характерний для нашого давнтавну епізод, що стався на моїх очах... До української „універсальної" крамниці на Другій евню зайшла дрібненька, поморщена старушка, в чорній хустці на голові, в старосвітській одежі. Як пізніше виявилось — полька з „одзисканих" земель, що її недавно діти спровадили до Америки. Старушка хотіла купити якусь карточку з побажаннями польською мовою, і несміливо запитала пані Славу, що урядувала за прилавком, — чи можна тут таку карточку дістати?

Пані Слава відповіла чемно, по-польськи: так, можна, треба лише хвильку підождати, поки вона обслужить гостя-гіппіса, що вибирає собі якийсь екстраваґантний капелюх. Старушка відсунулась в куточок і зацікавлено розглядала універсальну крамницю, та її очі ще з більшим зацікавленням, а то навіть з набожним захопленням раз-у-раз поверталися до пані Слави. Врешті, коли гіппіс пішов собі, старушка промовила зворушеним голосом:

— Прошу пані! Я бачу, що ви мусіли виїхати з Краю дуже молодою, а проте ви так гарно і чисто говорите польською мовою! Мої діти так не говорять — мішають горох з капустою... Та й не тільки це вам хвалиться: бачу, що ви шануєте й поважаєте наших великих людей минулого, про яких у Польщі старші бояться згадувати, а молоді нічого не знають. Це дуже гарно, що ви така патріотка, що ви в такій пошані зберігаєте статую нашого незабутнього Дзядка, маршалка Пілсудського!

— Де? — витріщила очі пані Слава, — де ви тут бачите статую Пілсудського?

— Ось за вами, на полиці, — промовила, усміхаючись, стара жінка і тицьнула пальцем на гіпсову статуетку - погруддя... Тараса Шевченка!

І к.е р

М. Л-а

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

(У 110-ті роковини від дня народження)

(5)

Хоч між Франком і Кравченко не дійшло до подружжя, в літературному відношенні творчість останньої проходила під розумним і досвідченим доглядом Івана Франка — з виразною печаттю його духа. Згідно з порадою Франка вона залишила прозу і посвятилася поезії. З листами надсилала Франкові свої вірші, він їх виправляв і містив у „Зорі" або в „Ділі", у редакції якого теж коротко працював. Коли тих творів назбиралася більша кількість, зайнявся виданням окремої їх збірки „Пріма вера". Назва збірки взята від назви одного з віршів. „Пріма вера" — означає: „рання весна", „первоцвіт". Ось один з віршів цієї збірки:

Пріма вера. О, вітай,
сестричко!
Ледве сонця перший
промінь сяє,
Вже блідеє вихилясш
личко...
Бережися, лісом вихор грає.

Ти в долині крижаній
зацвіла;
Блиском рожі, лілії красою
Не чаруєш, — прецінь
серцю мила:
Заповідь весни несеш
з собою.

Не зварив тебе
той іній білий,
Не зломила люта буря
з ночі...
Чи тебе природи руки гріли,
Янголяток сторожили очі?

Пріма вера, о моя
сестричко,
Нам обом одна судилась
доля!
Не весна ще, хоч весна
вже близько;
Відцвітеш серед чужого
поля.
Відцвітеш, нім ще весна
настане;
Інший цвіт на гріб твій
заблукає...
Не один на нього любо
гляне,
Та ніхто про тебе й не
згадає...

Зацитуємо з цієї збірки ще один вірш „Я ваша":

Я ваша! Сеї ж я землі
дитина,
Бездольні люди!
Одна мене і вас веде
стежина
На працю й труди.

Не власний біль мені
тьмить сонце ясне
В тій сліз долині:
Сестер, братів бідовання
нещасне
Рве серце в мені.

Спішу в дорогу цю,
що перед нами
Лежить, покровом
Імлистим вкрита...
вся вогка сльозами,
І сію слово.

Коли ж мене лиша при
трудах сила,
Як цвіти в'ялі,
Не хилюся, лечу скріпити
крила
В світ ідеалів...

Туди знімаюсь, де не сягне
горе,
Не млють крила,
Не плаче серце, де блакиті
— море,
А сонце — сила.
Де зорі — букви вічнії,
вогнисті
Горять над млами
І з них дух молитви
складає чисті,
А все за вами.

Там я кріпшаю;
вольного простору
Вогнем розтлію,
В любові світла знов
найду підпору,
Найду надію.

І знов вертаю, де мене
ждуть труди
І скорбна чаша,
Щоб з вами жить для вас,
бездольні люди,
І знов я ваша!

Взяли ми на увагу цей вірш ось чому: коли Уляна Кравченко прислала його І. Франкові, він дав йому таку оцінку в листі до поетеси:

„Вірш є — безперечно — найліпший з усього, що Ви досі написали, і буде окрасою нашої лірики. Дуже тим не гордіться, але, проте мушу Вам замітити, що Ви на ковзькій дорозі. Покиньте етери і хвилі, і солов'їв, і мотилів — усе дрань, не варта Вашого пера, глядіть на речі трохи реальніше, а то пісні Ваші швидко зовсім розпливуться в тони і перестануть бути зрозумілими для людей. Посилаю Вам Шевченка „Марію". Це, на мою думку, найкраща перлина нашої поезії, — читайте її і вчитуйтесь добре і пильно придивляйтесь, як можна речі — на око прозаїчні, піднести до високої поезії. Для Вас конечне є студіювання поезії — української, реальної".

Збірка „Пріма вера" вийшла 1885 року. Друге її видання появилося 1925 року. Треба зазначити, що це друге видання різниться від першого. Передусім — воно значно поширене. Авторка виправила текст згідно з поступом, який зробила українська літературна мова.

Назагал у збірці „Пріма вера" переважають мотиви, навіяні часто-густо песимізмом. Цей песимізм подиктований життьовими умовами, в яких опинилась молода вчителька-ідеалістка. В перших роках своєї педагогічної праці в Бібрці (1881-84) зазнала вона чимало розчарувань. Її огірчення ще більше поглибилося, коли її перенесли з Бібрки до села Стоки, де треба було щойно організувати школу.

В цьому селі пробула Уляна Кравченко лише півроку. В лютому 1885 року переїхала до Львова, де за старанням Франка дістала посаду в шестиклясовій школі СС Василіянок. З цієї посади її скоро звільнили за поступові погляди. Майже рік працювала вона приватною вчителькою у родині дідича в селі Руденка коло Львова (від листопада 1885 до липня 1886), а наступних два роки в школі в селі Лужок Долішній на Дрогобиччині. Там вийшла заміж за учителя Нементовського. 1888 року перейшла вчити до села Солець — теж на Дрогобиччині і там уже лишилася аж до емеритури, 1919 року.

В часі, коли Уляна Кравченко була вже в Сільці, вийшла друком друга її збірка поезій — зредаґована теж Іваном Франком. Назву для збірки — „На новий шлях" — взяв Франко знову від одного вірша. В новій збірці — у порівнянні з попередньою — видно великий поступ авторки, і то в дусі Франкових вказівок та порад. Уляна Кравченко переходить не тільки на нові мотиви, але й удосконалює свої вірші під технічним оглядом. Впроваджує нові форми ритміки тощо.

Вірш „На новий шлях", від якого взято назву, звучить в оригіналі так:

Куди ти, сестро,
смілий лет звертаєш?
На новий шлях?
А чи ти теє знаєш,
Що холод самоти
там привіта тебе?
Покинь новий, на втоптаний
вернися,
Бо світ тебе ледачою назве.

Ледачою й завіщо? —
ти спитаєш.
За те, що духом світ ввесь
обіймаєш,
Що хто лиш чоловік —
для тебе брат,
Що серце кращої всім
прагне долі,
Що бунту повне проти
самоволі,
Що людські рани всі
його болять.

Покинь ті божі, ясні ідеали,
Що в серці твому ярко
запалали,
Покинь для спільного добра
свій труд!
А ні, то погордуй
сучасним судом,
Жий для ідей, працюй
кривавим трудом,
Віддай усе, усе за рідний
люд.

(Далі буде)

ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ТВІН СИТІ

У кожній українській організації Твін - Сити, Мінн., протікає життя за власним розкладом. Назагал кожна субота і неділя зайняті імпрезами чи сходинами, а часом навіть і серед тижня „нема спокою": засідання комітетів, управ, співанки хорів, тренування танцюристів, підготова до весіль і, як не прикро, до похоронів. Познайомлю лише з головними подіями за квітень - червень 1969 р.

23 квітня. Г у б е рнатор стейту Міннесота Геролд Ле Вендор запросив до свого дому представників етнічних груп Національного Відділу Республіканської партії цього стейту. Присутні мали розмову з нинею Ле Вендор і губернатором. Після гостини присутні, коло 50 осіб, найбільше українців, перейшли у вітальню, де губернатор поділився своїми плянами про майбутній розвиток шкільництва, н а с адження нового парку, житлові та інші проблеми стейту. Візита тривала три години.

27 квітня. Капеля бандуристів ім. Т. Шевченкка відвідала Міннесоту. Хоч був дощ із снігом, концерт відбувся в авдиторії „Маршал гайскул", у дільниці кемпусу Міннесотського університету. Присутніх на концерті було понад тисячу двісті осіб, включно з дітьми від двох літ і вгору. Батьки мали великий респект до своїх гостей, як амбасадорів української пісні і музики не лише для чужинецького світу, а й для наших дітей, яких, поза бажанням батьків — час і оточення відтягають від українства. Ансамбль складався з 32 чоловік, з дириґентом Григорієм Китастим: 50-тилітній ювілей капелі позначився і на самих виконавцях - піонерах. Нема вже між ними струнких, чорнявих козаків - бандуристів, час припорошив сивиною не лише скроні, а й цілу голову, змінив форму постави і звучність голосів. Молоді члени ккапелі потребують ще голосового вишколу. Треба більше бандур. Безумовно, виконання як на такий склад було добре і зробило певний ефект на американських гостей, але всі сподівалися більшого. На мою думку і інших слухачів, перша частина програми була не зовсім вдало складена.

Друга частина концерту, з народних пісень різного жанру, сприйнялися глядачем легше, можливо тому, що бандуристи були ближче до залі, не сиділи в глибині сцени, яка приглушувала звуки. Потім непорядки із світлом і куртиною псували зоровий ефект. Але, не дивлячись на все це, гостинна Міннесота тепло вітала капелю, нагороджувала їх бурхливими оплесками. По концерті в новій залі парафії св. Арх. Михайла відбулося прийняття і зустріч з гостями. Через обмежений час не всі бажаючі мали нагоду поговорити із знайомими членами капелі, обмінятися думками.

22-29 квітня відбулися загальні річні збори хору „Дніпро". Роботу минулої управи визнали задовільною. Було обговорено і продисковано багато проблем, особливо відвідування співанок. Відкритим питанням лишився вибір голови Управи хору. Доручено дириґентові розіслати листи до всіх співаків, колишніх членів хору і до тих, хто міг би бути ним. Хор „Дніпро" таки поновив роботу, склад хору поповнився навими молодими силами, головою Управи став Євген Писарський, секретарем п-і Аліса Данилюк.

4 травня в Укр.-Американському домі Міннеаполісу відбувся вечір, присвячений 75-літтю УНСоюзу. Голова Окружної Управи Гелярій Папіж відкрив вечір. Доповідали: гол. радний УНС д-р М. Данилюк і проф. М. Дербуш. З привітом виступив голова місцевого Відділу УККА проф. О. Грановський. Мистецьку частину прикрасили виступи: Ірени Михайльонки з віршем М. Дербуша, присвяченим 75-літтю УНС, і молоденьких бандуристок сестер Вовк, був гарний фільм про „Молодечі святкування на „Союзівці". Присутні оглядали виставку, підготовану проф. М. Дербушем, з видань та матеріялів УНСоюзу. Обміном думок і товариською гутіркою закінчився вечір при смачному буфеті.

11 травня у шкільній залі церкви св. Константина танцювальний гурток під кер. Петра Королевича відбув річний показ, як підсумок праці з 1968-1969 рр. У виступі брали участь 15 дівчат і 13 хлопців. Соліст Славомир Луців, музичний супровід Кіри Цареградської, вокальна частина Ольги Луцик (соліст співав дві її пісні, і слова і музику), декорацію малював проф. Тадей Петришак. Конферувала п-а Дарія Стець, вона ж і танцюристка. Видно поступи у тих, які ще минулого року не вив'язувались добре. Програма складалася з двох частин, була складена вдало: чергування співів із танцями урізноманітнювало й оживляло її, а найбільше приваблювали веселі обличчя виконавців і їхні яскраві строї. Малі глядачі — майбутнє поповнення як і дорослі щиросердечно оплескували кожний танок.

18 травня. В новій залі при церкві св. Арх. Михаїла в Міннеаполісі по полудні відбувся музичний виступ дітей, влаштований батьківським комітетом. Того ж дня увечорі в Укр. - Американському домі Твін Сити ми вітали гостей з Ню Йорку — квартет „Каравану" в складі М. Длябоги, Л. Калинича, М. Гельбика і Б. Бемка та молоденької піяністки Марійки Гечі. Між ін., Любомир Калинич — це кол. член нашої громади. Його приїзд до Міннесоти приємно поновив призабуті спогади про його активну участь у культурному житті наших молодечих організацій, його рідних — маму, активну членку 16 відділу СУА, і бл. пам'яті от. Калинича, якого всі любили. Приємно був заскочений пан Любомир, зустрівшись із колишніми підростками, які вже стали батьками родин. Час змінив людей і обставини, але не стер пам'ять про тих, хто щиро допомагав у роботі, і тому не дивно, що вщерть виповнена заля вітала талановиту „Каравану", Любомира Калинича і його товаришів. Слава про „Каравану" розносилася в українських середовищах Америки й раніше, але Міннесота далеко від Ню Йорку і тому не мала нагоди їх чути. Лише того вечора ми всі переконалися, що поговірка про них була правдива! Всі чотири мають гарні голоси і добрий, як на джаз супровід. Зовнішньо приємно презентуються, підбір програмних речей досить вдалий. З таким матеріялом американські „популярні солісти" напевно мали б вже мільйони із випуску платівок на широкий ринок, але українська „Каравана" не спромоглася ще навіть на одну через фонди. Наша молодь бажала купити платівки „Каравани", але ще доведеться трохи почекати.

19 травня інж. Любомир Калинич поділився з членами Т-ва Інженерів та їх рідними і друзями спогадами про приємну подорож по Европі, висвітлюючи прозірки. Основним мотивом були архітектурні пам'ятки старовини, історичні місця і живописи Франції, Німеччини та Італії.

25 травня відбулися дві академії. Одна була присвячена пам'яті Поляглих у боротьбі за волю України, відбулася в Укр. - Американському домі. Організаторами і учасниками були місцеві Відділи ОДВУ, ООЧСУ, МУН, СУМА, 16 Відділ СУА, 15 Відділ Укр. Золотого Хреста, Об'єднання жінок ОЧСУ, Укр. Студентське Т-во ім. Міхновського і Студентський Клюб при Міннесотському Ун-ті. На сцені височіла імпровізована могила незнаного вояка з негаснучим вогнем у головах і тризубом. На варті біля могили стояли члени СУМА і МУН-у. Вступне слово сказав Д. Мандибур. Апель в пам'ять загинулих грав Андрій Каркоць із МУН-у. Потім Роман Писарський з почуттям продеклямував вірш М. Масютка „До мрії". Д-р Євген Міцевич з ОДВУ прочитав реферат, в якому зробив перегляд дій національних героїв у боротьбі за Державність. Підкреслив завдання вільних українців у боротьбі політичній та ідеологічній, а також боротьбу за чистоту українського імени. „Героям" — продеклямувала Ірина Михайльонка, одна з місцевих найкращих молодих декляматорок. З великим задоволенням прослухали молоду співачку сопрано Ліду Курилко, якій акомпаніювала Андрея Форсайт. З кожним виступом п-и Ліди відчувається поступ. Спільну деклямацію „Мусить буть" виконала група МУН в особах О. Каркоць, О. Михалевич, Галя і Тамара Миронюківни. Сольо на піано „Золоті ворота Києва" Мусоргського добре виконала Катерина Бреславець із СУМА. Монтаж „Присвята героям" у художній обрібці артистки Олени Бенцаль-Карпяк і піяно - супроводі Ірини Михайльонки виконали члени Л. Никифорук, В. Мандибур, Р. Смулка, О. Татарин, Б. Гусак і Е. Кміт. Приємно спостерігати значний поступ цих дітей, які майже на очах громади виростають на фахівців художнього слова. На кінець програми хор СУМА під дириґентурою інж. Євгена Карпяка виконав три пісні: „В Карпатах сум і жаль настав", „Ось день війни" і „Сотня повстанців іде". Українським національним гимном закінчилася ця академія.

Друга академія, в залі церкви св. Арх. Михаїла, була присвячена пам'яті Голови Директорії і Головного Отамана Військ УНР Симонові Петлюрі. П-і Кіра Цареградська відкрила академію американським гимном, виконаним на піяно, вступне слово виголосив д-р Анатолій Лисий. Генерал - хор. Василь Филонович прочитав доповідь „Судовий процес у Парижі". Федь Гайовий деклямацією закінчив першу частину програми. У другій частині малий Петро Цареградський добре виконав уривок із сонати Гайдна. Він не задурно дістав 1-шу нагороду на пописі талановитої молоді Міннеаполісу. Марія Семенюк продеклямувала вірш про С. Петлюру, а гурток бандуристів при ОДУМ-і в особах сестер Тетяни і Єлисавети Вовк, Марії і Фідя Гайових, пана Ф. Гайового, виконав пісню „Ой, горе тій чайці" гетьмана Івана Мазепи. Потім Єлисавета і Таня Вовк на флейті й бандурі виконали „Чуєш, брате мій", а проф. Микола Дербуш продеклямував свій власний вірш про С. Петлюру. Мар'яна Амерслав програла на піяно з Рахманінова і Шопена. Сопрано співачка Оксана Бринь виконала арію Аіди, українською мовою, тріо-солістки Кіра Цареградська, Оксана Бринь і Лідія Мікс виконали на сл. Т. Шевченка, муз. К. Анатольського „Доле ж моя, доле" та ін. пісні совєтських авторів. У кінці пролунав український гимн, проспіваний всіма присутніми.

8 червня до Твін Сити завітали гості з Форту Віліям у Канаді. Танцювальна група „Веснянка" — артистка директор п-а Джоанна Синкевич, і „Просвіти" жіночий хор — дириґент Гері Мигаль. Їхній виступ відбувся в залі Укр. - Американського дому. Міннесотці сердечно вітали дорогих гостей, заля була виповнена по-береги. Програма складалася з двох частин, в кожній були виступи танцюристів і хору. В кожній виконаній точці ми побачили мистецьку руку керівників. Особливо хочеться відмітит Орину Зебрик у танці „Дівчини з квітами", Гері Олґрін у виконанні танцю „Іваночко" разом з учителькою, і Марка Ґвоздецького в гопаку, хоч увесь ансамбль вив'язався блискуче. Заля гула від оплесків, діти аж тричі повторили кінцевого гопака. Новим для нас був танець „Трясунець", який виконала старша група хлопців і дівчат. Танець із Закарпаття. Для наших дітей - танцюристів цей ансамбль був показовою одиницею, як треба і як можна виконувати наші чудові танки. Жіночий хор співав низку народних пісень і романсів О. Васеленка, А. Гнатишина й ін. Хорові бракує молодих вишколених голосів, але назагал звучав добре — зіспіваний і з доброю дикцією. Лемківські і бойківські пісні були виконані бездоганно. На мою думку, цей хор має стати носієм вимираючої співочої культури народних пісень Західньої України.

14 червня відбувся музичний вечір у Мек Фейл музичному коледжі. Діти виступали з їх власними проявами в музиці. Як дириґент струнного ансамблю, брав участь Марко Бринь, син співачки Оксани Бринь і дириґента хору „Дніпро" о. Миколи Бриня. Струнна оркестра складалася з підлітків і виконали вони першу частину концерту Баха.

15 червня. До Міннеаполісу прибув представник Екзекутиви Централі УККА д-р Володимир Душник. Метою його приїзду була зустріч з громадянством для виявлення закидів збоку місцевого Відділу УККА і окремих організацій, що належали до УККА, про відсутність зв'язку Централі з переферією і невдоволення з вислідів минулого Конґресу. Представники організацій, які прибули на сходини, висловили свої погляди і завваги до минулого і внесли пропозиції щодо майбутнього 10-го Конґресу Американських Українців. Д-р В. Душник у своєму виступі звернув увагу на широку діяльність УККА і необхідність фінансово підтримати УККА для кращого переведення політичної та культурної роботи. Він насвітлив становище УККА в справі допомоги поневоленому українському народові і заторкнув внутрішні проблеми УККА, підкресливши необхідність консолідації українських конструктивних елементів у Америці.

18 червня українські діти учні музичної школи Е. Кембел, мали концерт в Мек Фейл коледжі. Виступали: піяно сольо — Оленка Амбрузяк, Леся Кучварська, Анна Правдюк, Марія Заставна, сестри Галина і Катерина Бреславці, Орися Каркоць і Наталія Сингаївська. Всі діти були в українських строях. Програму вів Анатолій Гносвий. У цьому концерті треба відмітити сестер Бреславців у в и к о нанні „Чардаша" Монті дуетом. Вони показали добре вміння володіти інструментом. У концерті брали також участь відома співачка О к с а н а Бринь, яка виконала: „Волошки", „Колискову" й інші; оригінальним було виконання „Волошок". Пані Оксана співала її, переплітаючи дві мови, українську з англійською, свого власного перекладу.

22 червня 16-ий Відділ СУА мав сходини. Основною темою була доповідь голови Відділу п-і Мирослави Петришак „Голод на Україні 1932-1933 рр." Перед початком доповіді вона згадала відійшовших від нас 13 червня двох визначних жінок: голову СФУЖО сл. п. Олену Залізняк, і відому письменницю та громадсько - релігійну діячку сл. п. Людмилу Івченко - Коваленко. По доповіді артистка Олена Бенцаль - Карпяк прочитала спогад Любови Гордієвої — „А світ того не бачив і чути не хотів", з журналу „Наше Життя" за вересень 1963 р. Далі були різні інформаційні новини: про переслідування Української К а т олицької Церкви в Україні, про народне мистецтво, організацію шести нових Відділів СУА, при чому, три з них молодечі, про 20-ліття СФУЖО, участь на конференції Федерації Жіночих Клюбів, відзначення 1000-ліття Княгині Ольги, висилку книжок до Арґентини, речових посилок до Бразилії й Польщі, грошова допомога бабусі в Европі (п. Григоренко 15 дол.) і одержання подяки з Централі СУА за роботу Відділу. По закінченні офіційної частини господарська референтка п-і Ніна К., як завжди зорганізувала смачну перекуску з кавою, за якою членки продовжували обговорювали питання майбутньої праці Відділу.

26 червня відбулася зустріч членів Т-ва Інженерів і їх родин в Укр. Американському домі м. Міннеаполісу, де був висвітлений фільм з повені 1865 р. в Міннесоті, а також висвітлювались прозірки з повені 1969 року в Майнот, Норт Дакота, з поясненнями про причини і методи боротьби з ними під керівництвом Військово - інженерного корпусу. Перед фільмом відбулася коротенька нарада членів Управи Т-ва. Липень і серпень заповіджені вакаційними місяцями. На 12 липня намічена зустріч членів Т-ва і їх родин в Джей Р. Ренч Гадсон, Віск., щоб дружньо попрощатися з інж. Л. Ришавим, який з родиною переноситься на іншу роботу.

Тепер літо. Діти — по школі, і американській і українській. Настала пора літнього таборування, надолуження загубленого зв'язку з природою, зустрічей з друзями. Бажаємо всім веселого літнього відпочинку.

Валентина Єрмоленко

БОГДАН ПИРОЖАК

Минув рік, як зболіле серце Богдана Пирожака (1925-1968) перестало битись, обірвало молоде життя людини, повне посвяти і любови до співучого мистецтва, соліста і члена управи Українського Хору „Думка" в Ню Йорку.

Втрата сл. п. Богдана Пирожака для „Думки", рідні та друзів залишається болюче - незаступною. Для хору „Думка" сл. п. Богдан — це ліричний тенор, соліст з великою дисципліною, обов'язковістю, один із перших членів хору, людина товариська і скромна. Мистецтво співу сл. п. Богдан удосконалював навчанням у визначних учителів. Він жив піснею, яка часто розраджувала його самотні хвилини, яку також вважав за один із засобів збереження української культури серед українського народу, розкиненого по всіх континентах. Тому Богдан завжди трактував спів та хор серйозно, а як мистець — стримів до вершин у виконанні своїх партій.

Коротке життя Богдана Пирожака віддзеркалювало бурхливі обставини Другої світової війни, що, можливо, вплинули на його здоров'я. Бл. п. Богдан Пирожак народився 13 червня 1925 р. в селі Денисів, повіт Тернопіль, Галичина, як другий син Григорія і бл. п. Юлії. На 14-му році життя померла мати і Богдан, в додатку до шкільних занять, перебирає частину родинно - хатніх обов'язків. Після закінчення десятирічної школи вступив на курси книговедення, а згодом став книговодом у районовій молочарні. Але вир війни пориває молодого Богдана, який в 1944 році сам став до лав української військової формації, в кінці опинився у таборі полонених, а опісля у таборах скитальців. Понад рік Богдан перебував у лікарнях. У таборах в Німеччині він включився в організоване життя, особливо активним був у хорових товариствах. В кінці 1951 р. прибув до ЗСА і поселився в Ню Йорку, де скоро став членом СУМ і членом „Думки".

Але здоров'я сл. п. Богдана було вже надірване. Після першого серцевого припадку в 1967 р., ще працював аж до 21 червня 1968 року, коли серце спинилось назавжди.

У похоронних відправах брали участь „Думка", рідня та багато громадян. Після похорону управа „Думки" перше своє засідання присвятила пам'яті Богдана Пирожака. Замість квітів на могилу, хор зложив дар на Катедру св. Софії у Римі.

„Думка" ніколи не забуде незаступного соліста сл. п. Богдана Пирожака.

Б. К.

КОНЦЕРТ ВІДДІЛІВ УМІ

При кінці шкільного року я відвідав Ірвінгтон, Ню Джерзі, щоб послухати концерту групи молодих піяністів, які належать до різних українських учителів Українського Музичного Інституту Америки.

Виступали учні кляс М. Байлової: Иоганна Глінка і Ірена Тромса; Т. Богданської: Мімі Войціцкі, Марійка Голіната, Роксоляна Робак і Оксана Федорко; Л. Горницького: Карін Аст, Володимир Домбровський і Юрій Кух; Д. Каронович: Тая Саламаха, Ірена Шараневич і Роксоляна Шеґедин; Г. Клим: Таня Бабенко, Ляриса Гусак, Едвард Поташник, Леся Романів і Андрій Федів; д-ра В. Пацлавського: Софійка Кіцюк; Е. Чапельської: Леся Кіцюк і Оля Шеметило; О. Чипак: Катруся Слабодух і Олег Сохан; Р. Шуль: Христина Семеґен.

В мене залишилися два образи - враження. Перше — це рівень виконання і наглядна вмілість учителів, що є важливим для тих, хто посвячує своє життя науці музики і музичних метод. Тут керується молоді таланти не все лиш за приписаним пляном навчання, як то буває ні діти й молодь грали перед публікою, була вищою від очікуваного виконання того віку.

Друге враження є більше суб'єктивного х а р актеру. Нам ясно, скільки ми завдячуємо тим родичам, учням, яких посвята для того рода праці витворює культурний резервуар, що успішно запевнює продовження української культури в Америці. А ця дорога найкраща для осягнення надійної цілі. в інших місцях. Послідовність, з якою ті 5 до 18-літ-

Політична праця має своє важливе значення, але правдивий патріотизм є по стороні тих, які віддають свої зусилля зміцненню культури нашого народу.

Не зважаючи на „трему" деяких виконавців, я мав враження, що вони всі грали з радістю.

Ставлю високо працю виховників молоді і поручаю такі концерти слухачам.

Олександер М. Берник
Професор Мюзик Леман Коледжу

РУСИЗМИ В КНИЖЦІ „МАЙСТРИ ЧАРІВНИХ ЗВУКІВ"

Київська „Музична Україна" випустила книжку О. Деко під наг. „Майстри чарівних звуків" про Чернігівську фабрику музичних інструментів, яка випускає найбільше бандур. Рецензент у „Культурі й Житті" зазначає, що в книжці занадто багато технічних термінів. „Хибує мова на русизми („включать", „ричаг", „полоски", „розвернути їх випуск" і т. д.). Зустрічаються невдалі звороти, що часом роблять незрозумілою думку: „склеювання у полях токів високих струменів".

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. інж. ЛЬВА ДОРОЖИНСЬКОГО
складають 120.00 долярів:

Марічка ДОРОЖИНСЬКА	$70.00
Наталя МАЦЬКІВ і Софія ТЕСЛЮК	$25.00
Теодозія ПАВЛИК	$25.00

з того: $70.00 на Катедру Українознавства,
а $50.00 на Собор св. Софії в Римі.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ТЕОФАНА ВОЛОСЯНСЬКОГО
складаємо 20.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі.

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Марія та Микола КОВАЛИСКО
Наталка та Іван БАЧИНСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ТЕОФАНА ВОЛОСЯНСЬКОГО
складаємо 25.00 долярів
на Українське Товариство „Рідна Школа" в Мюнхені.

Родині висловлюємо своє глибоке співчуття.

Остап ГАЦ з Дружиною і Сином

В четверту річницю смерти
мого Найдорожчого Мужа
ІВАНА АНДРІЯНОВИЧА ДЯЧЕНКА
замість квітів на Його могилу
складаю 25.00 долярів
на Український Конґресовий Комітет Америки.
Таня ДЯЧЕНКО — дружина

„ВИХОВАННЯ НА ІДЕЯХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМУ"

„Радянська Україна" з 16 серпня помістила під таким наголовком кілька дописів у рубриці „Листи з партійних організацій". Про те, хто в Україні займається державною русифікацією та пропагуванням „інтернаціоналізму", видно з підписів під листами секретарів обласних, районових і навіть колгоспних організацій: Т. Мотрєв, В. Кузєв — з Миколаївської області, І. Ланшаков — з Кіровоградщини, І. Проскурін — з Запоріжжя і т. п.

ОРДЕН „ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА" ДЛЯ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Верховна Рада СССР „указом" з 15 серпня нагородила орденом „Трудового червоного прапора" Капелю Бандуристів УССР „за заслуги в розвитку совєтського музичного мистецтва". Капеля Бандуристів була створена ще до загарбання Української Народної Республіки совєтською Росією, багатьох з її складу переслідувано за Сталіна, рештки втекли на Захід під час другої світової війни — тому в московському указі нічого не згадано про 50-річчя від часу створення Капелі бандуристів.

ЗВІТ
Комісії Фонду Верховного Архиєпископа в Ню Йорку

за час по 31 травня 1969

Комісія Фонду Верховного Архиепископа в Ню Йорку, що почала діяти як одна з комісій Метрополітального Комітету для Привітання Їх Блаженства Верховного Архиепископа Кир Иосифа Сліпого в Ню Йорку в місяці липні 1968 року, та яка після зліквідування того ж Комітету продовжає свою дію як комісія Комітету Об'єднаних Американсько - Українських Організацій Великого Ню Йорку — Відділу УККА — прополошує отсим список осіб та організацій, що зложили свої пожертви на Фонд Верховного Архиепископа до день 30 травня 1969.

І так повище $ 1.000.00 зложили:

М. Тимко $ 3.000.00
Е. Куровицький 1.030.00
(В тому $ 25 в пам'ять бл. п. Ю. Сулжинського).

По $ 1.000.00 зложили: Д-р Восвідка, д-р Е. Грабарчук, д-р М. Гук, Т. Джус, д-р К. Кебало, д-р Е. Клюфас, В. Клавзник, Т. Кордуба д-р Р. Кравчук, О. Куницька, Я. Куровицький, Й. Лисогір, Л. Цибик - Луцька, д-р М. Навроцький, д-р Б. Олесницький, Організація Ооборони Лемківщини, А. Осадца, М. Салдан, М. Турянський, Український Інститу Америки, д-р Б. Филипчак. — Разом $ 21.000.00

Д. Кульчицька $ 600.00
Я. Пастушенко 525.00

По $ 500.00: В. Бойчук, О. Диба, П. Коць Р. Кушнір, Т. Лешко, І. Лужів, Р. Поритко, М. Пирський, В. Сушків, А. Шумейко. — Разом $ 5.500.00

Д-р М. Мигоцький $ 400.00
Р. і А. Король — в пам'ять сина бл. п. Юрія $ 315.00

По $ 300.00: Братство кол. Вояків І-ої УД УНА, д-р Я. Миндюк, д-р Т. Шегедин. — Разом $ 900.00

В. Дармохвал $ 275.00

По $ 250.00: Д-р О. Баран, д-р М. Бих, Т. Гайвас, П. Гармадій, Т. Гринів, д-р А. Макарушка, д-р Р. Осінчук, д-р А. Сушків, Я. Щербанюк. — Разом $ 2.250.00

По $ 200.00: Братство Матерей Церкви св. Івана Христителя в Гантері, д-р М. Зарицький, Т. Зозуля, д-р Р. Кисілевський, д-р В. Кіналь, д-р С. Ничай, д-р Б. Панчук, К. Пелешок, д-р Я. Рожанковський, Р. Скоробогатий, М. Яремко. — Разом $ 2.200.00

І. Кобзяр $ 184.00

По $ 150.00: Ю. Бачинський, М. Богдан, Я. Ганкевич, Я. Івасечко, І. Книш, Родина Лорх, Я. Росола, А. Смаль, Хомин. — Разом $ 1.350.00

Хор ім. Митр. А. Шептицького $ 120.00

По $ 100.00: Д-р Б. Бабій, д-р Б. Бадан, С. Бардигула, С. Боднар, Братство „Броди - Лев", Ю. Василенюк, д-р С. Ворох Б. Галаган, Я. Городецький, д-р Р. Граб, Р. Гутлевич Л. Гуменюк, М. Гуменюк, З. Гловяк, д-р В. Гудз, д-р І. Дідюк, В. Заклинський, М. Заліпський, д-р З. Каратницький, Р. Кекіш, І. Кифор, З. Корчинський, Я. Коструба, д-р М. Кравчук, М. Крумшин, д-р М. Крижановський, д-р І. Кузик, д-р М. Кузьмович, К. Лішинський, д-р І. Макаревич, д-р Ю. Малецький, Е. Манелюк, Марійська Дружина Церкви св. Юра, А. Мілянич, д-р Р. Мороз, Об'єднання кол. Вояків УПА, д-р В. Онуферко, д-р Й. Оришкевич, А. Патер, К. Пиль, С. Равриш, В. Роговський, д-р К. Рогожинський, М. Росцішевський, С. Савчук, С. Секрета, д-р Б. Свистун, д-р Л. Стефанівська, д-р Ю. Стефанівський СУА — Відділ 1, М. Сурмач, М. Сусь, М. Сухарський, Товариство Українських Інженерів, І. Тацук, К. Терлецька, д-р А. Терщаковець, Б. Титла, Я. Томоруґ, Укр. Народний Дім у Ню Йорку, П. Ференц, д-р М. Хиляк, І. Шепарович, д-р Б. Шебунчак, Л. Шур, д-р І. Чолган. — Разом $ 6.600.00

Р. Іваницький $ 75.00

По $ 60.00: І. Кепша, Л. Крушельницький, С. Федюк. — Разом $ 180.00

По $ 55.00: Т. Сімків, Ю. Фриз: — Разом $ 110.00

По $ 51.00: Церква св. Івана Хрестителя в Гантері (дрібні датки), С. Шуган. — Разом $ 102.00

По $ 50.00: Г. Андрусишин (Мангаттен), Г. Андрусишин (Бронкс), д-р Н. Волянський, д-р Г. Врецьова, Р. Галібей, О. Гладкий, І. Гошовська, І. Гашинська, Й. Іванчук, М. Ільків, д-р Р. Керницький, М. Кіндрачук, д-р С. Клюфас, О. Клюфас, М. Колтонюк — в пам'ять бл. п. М. Колтонюк, Ю. Костів, д-р Т. Крупа, д-р Р. Куців, Т. Кулик, д-р Ю. Кушнір, А. Лазірко, Є. Лапчак, д-р В. Ленець, д-р Р. Лисяк, В. Раєвий, Б. Рак, М. Раковський, М. Савицький, В. Савчак, С. Серабин, д-р В. Семків, О. Сим, Союз Купців і Промисловців, Ю. Струтинський, д-р М. Терлецький, Б. Фостяк, В. Фриз, Ю. Шепарович, д-р Якимів, Я. Ярема, Г. Яремчук. — Разом $ 2.050.00

І. Курись $ 45.00
М. Заклинський $ 40.00

По $ 30.00: М. Брозина, В. Доляк, Р. Клюфас, А. Негребецький, О. Овсянецька, Л. Попович. — Разом $ 180.00

По $ 25.00: В. Вальчук, К. Клюфас, Ю. Клюфас, М. Кобрин, М. Лисогір, Є. Лозинський, І. Лозинський, Б. Лучаківський, Е. Манацький, М. Мартинюк, М. Мац, І. Мачай, В Онишкевич, Л. Проць, Д. Серна, А. Сворак, СУА — Відділ 65, УНС — Відділ 344, Р. Фенчинський, Є. Храплива, І. Яремчук, — Разом $ 525.00

По $ 20.00: П. Гарасимяк, Я. Гуменюк, О. Дядинюк, Б. Калина, о. С. Кленарчук, М. Кріль, І. Миталюк, С. Рожанковський, П. Сагаль, Л. Стеткевич, В. Стецько, О. Ткач, А. Чапельський, С. Щур, В. Яковів, Р. Яримович. — Разом $ 320.00

По 15.00: Я. Звадюк, М. Кулинич, О. Чубата. Разом $ 45.00

По 10.00: Ю. Артимишин, О. Бернир, А. Веднарчик, І.Бродило, М. Бурчак, Горіх, Ю. Горіх, Р. Гной, М. Дребич, А. Зитинський, Р. Рахарченко, Р. Качмарський, Б. Кекіш, К. Кисілевський, Р. Кокольський, В. Корнага, Є. Лапчак, В. Мордовонець, М. Нечай, М. Осідач, М. Паславський, П. Пельо, С. Рабій - Карпінська, В. Сидор, СУА — Відділ 32, С. Шеперович, Ю. Шеперович, З. Ціховляс, Е. Яночко, Р. Яцушко. — Разом $ 300.00

По $ 15.00: Б. Бідяк, Л. Вербинець, Т. Волосянський, С. Данилевич, Є. Данилюк, М. Дигдалевич, А. Качмарський, У. Кебало, М. Клюфас, Є. Комарницький, М. Кучер, Ю Малаховський, С. Масловська, І. Музика, М. Олинець, І. Раковський, С. Ривак, С. Серафин, Смотрич, М. Стефанишин, Ф. Стубин, Є. Титла, Д. Турчан, Ю. Штогрин, М. Яремко. — Разом $ 125.00

Понижче $ 5.00: Р. Шуган, М. Кенан, М. Кінь, П. Микитин, П. Слободян, Шупер. — Разом $ 13.00

Разом отже вплинуло з пожертв $50.359.00

Фінансова Комісія Метрополітального Комітету для Привітання Їх Блаженства передала до Фонду Верховного Архиепископа надвижку вплавів понад видатки, зв'язані з вітанням Їх Блаженства $10.000.00

Відсотки від льокати вплавів $ 756.32

Разом отже було до диспозиції Їх Блаженства — $61.115.32

Переслано Кардиналові Йосифові $60.000.00

Остало до диспозиції Їх Блаженства — $ 1.115.32

Проголошуючи отсей звіт, висказуємо щиру подяку усім Вельмишановним Паням і Панам — та Хвальним Проводам Організацій, що зложили чи причинилися до призбирання тих фондів, а заразом підчеркуємо, що Комісія Фонду Верховного Архиепископа все ще діє, а в Кредитовій Кооперативі „Самопомочі" все ще чинне конто Фонду Верховного Архиепископа (ч. 4630) так, що кожний все ще має нагоду зложити свою пожертву на Фонд Їх Блаженства, зокрема з нагоди посвячення Собору св. Софії в Римі.

За президію Метрополітального Комітету:

Роман Гутлевич
голова

Ярослав Пастушенко — Фінансовий Референт
Іван Базарко — Керівник Секретаріяту

За Комісію Фонду Верховного Архиепископа

Д-р Богдан Олесницький — Голова Комісії
Ераст Куровицький — Скарбник Комісії

За Контрольну Комісію

Роман Гойдиш — Голова
Михайло Шпонтак — Секретар

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ПОВІДОМЛЕННЯ ДО ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

Цим повідомляю, що моя намічена подорож до Азії, відкладається на пізніше, а разом з тим доводжу до відома, що я виїхав до Европи, щоб бути присутнім на великім торжестві — посвячення Храму Святої Софії в Римі, і щоб Їх Блаженство — Верховного Архиєпископа Митрополита, Кардинала Йосифа Сліпого привітати, як ПАТРІЯРХА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Роблю всі заходи, щоб висвітлити Святійшому Папі Павлові VI і Східній Конґреґації ІСТОРИЧНИЙ ФІЛЬМ З ПОДОРОЖІ ЇХ БЛАЖЕНСТВА ПО КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Я також відвідаю майже всі столиці у Европі, де є американські війська, яким я покажу фільми моєї продукції.

Бажаю всім, хто їде на це торжество до Риму, щасливої подорожі, і щоб Бог Вам поміг привітати свого Патріярха, як рівнож і я буду щасливий, коли і мої брати будуть мати свого Патріярха Православного.

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

УКРАЇНІ СЛАВА!

Василь Авраменко

P.S. Намічена програма у Европі, буде подана у найближчому часі.

Тимчасова адреса в Римі: Vasile Avramenko, Universita Cattolica Ucraina, 478 Via di Boccea Roma, 00166.

Адреса у ЗСА: Vasile Avramenko, 1706 Sunset Blvd., Hollywood, L.A. 26, Calif., USA